

Je vindt een pakje voor de deur van de klas, maar er staat geen afzender op. Je besluit om het pakje samen met de klas open te maken. In het pakje zit een hoed, maar wat doet die daar? En van wie zou die hoed kunnen zijn? Ga samen met de leerlingen op zoek naar de eigenaar.

EINDTERMEN WAARAAN GEWERKT WORDT IN DEZE LES:

Muzische vorming

Muziek 2.4 De leerlingen kunnen genieten van zingen en musiceren en dit gebruiken als impuls voor nieuwe muzikale spelideeën of andere aanverwante expressiewijzen.

Muziek 2.5 De leerlingen kunnen vanuit het eigen muzikaal aanvoelen praten over het zingen en het musiceren.

Drama 3.5 De leerlingen kunnen ervaringen, gevoelens, ideeën, fantasieën ... uiten in spel.

Nederlands

Luisteren 1.9 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beoordelen) op basis van, hetzij de eigen mening, hetzij informatie uit andere bronnen, de informatie beoordelen die voorkomt in: een gesprek met bekende leeftijdgenoten.

Spoken 2.6 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = structureren) het gepaste taalregister hanteren als ze: van een behandeld onderwerp of een beleefd voorval een verbale/non-verbale interpretatie brengen, die begrepen wordt door leeftijdgenoten.

Spoken 2.7 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = structureren) het gepaste taalregister hanteren als ze: bij een behandeld onderwerp vragen stellen die begrepen en beantwoord kunnen worden door leeftijdgenoten.

Vooraf

Hang enkele dagen voor deze les een briefje op de deur met de vraag of alle leerlingen een hoofddekseel willen meenemen voor de muzoles. Dat blijft geheimzinnig, maar misschien zijn ze daardoor wel geprikkeld en gemotiveerd om deel te nemen aan de activiteiten die dag. Je kan de boodschap in de agenda van de leerlingen schrijven.

Steek een hoed naar keuze in een doos of een ander soort pakje. Verstop er ook een briefje in waarop dit versje staat:

“Ra ra ra, wie mag mij dragen?

Je kan het wel raden, maar let op want je hebt maar vijf vragen.

Vraag dus maar raak, dan weet je over wiens hoofd ik waak.”

Zorg ervoor dat het versje niet meteen zichtbaar is, je hebt het pas later in de les nodig dus je wil ervoor zorgen dat de kinderen het briefje de eerste keer nog niet vinden.

		Werkvorm	Materiaal
Inleiding (5 min)	<p>Het omkaderend verhaal dient als inleiding: de klas vindt het pakje met de hoed en jullie gaan samen op zoek naar de eigenaar. Laat de kinderen gerust al even brainstormen en ideeën verzamelen, zo wordt hun voorkennis geactiveerd. Doe dat door prikkelende vragen te stellen over wat de hoed bij hen oproept. Een aantal voorbeelden vind je hieronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wie heeft er al eens zo'n hoed gezien? Waar? Wie had die hoed aan? • Lijkt deze hoed op een hoed voor een man of eerder een vrouw? Voor een jongen of een meisje? Waarom? • Zet de hoed eens op. Hoe voel je je met die hoed op? • Vind je het een hoed voor een serieus iemand, of eerder voor een grappige persoon? Waarom? • Heb je thuis ook zo'n hoed? Waarvoor gebruiken jullie de hoed? <p>Daarna vraag je of iemand een liedje kent over hoeden. Waarschijnlijk geven de leerlingen een aantal liedjes aan, zoals 'hoedje van papier'. Zing samen het liedje, zodat er een impuls wordt gegeven om over te gaan naar het liedje dat jij hebt voorbereid. Daarna geef je aan dat jij ook een liedje kent waarin wordt gezongen over een verloren hoed. Misschien kunnen jullie dat liedje eens zingen om erachter te komen van wie de hoed kan zijn?</p>	Klassikaal	Doos met hoed
Fase 1 (20 min)	<p>Ga met de leerlingen in de kring zitten, leg de hoed in het midden. Zing het liedje, eventueel onder begeleiding van een zelfgekozen instrument of door het liedje van 't Smiske zelf. Zorg er wel voor dat je zelf zingt en niet gewoon het liedje laat afspelen. Zo worden de kinderen aangespoord om zelf – bij het volgende refrein bijvoorbeeld – mee te zingen.</p> <p>Na een eerste keer het liedje te zingen, leer je de leerlingen het refrein aan indien ze het zelf nog niet oppikten. De klas zingt daarna samen het refrein mee met het liedje. Tijdens het refrein mag altijd één leerling naar voren komen om de hoed op te zetten. De leerling beeldt dan een persoon uit waarvan hij/zij vindt dat die bij de hoed past.</p> <p>Na het zingen vindt er een klasgesprek plaats. Wat gebeurt er in het liedje? Van wie is de hoed? Op het einde van het liedje zingt de zanger dat hij misschien een slaapmuts wil kopen, waarom? Wie heeft er een slaapmuts? Is dat aangenaam om in te slapen, kan iemand daar iets meer over vertellen? Probeer zo veel mogelijk open, prikkelende vragen te stellen die een echt gesprek op gang brengen over het lied. Wanneer een leerling iets vertelt, pik daar dan op in en vraag verder.</p>	Klassikaal	Wie zijn hoed is dit? 't Smiske (liedjestekst in bijlage)

		Werkvorm	Materiaal
<p>Fase 2 (20 min)</p>	<p>Na het liedje pak je het pakje waar de hoed inzakt en haal je het briefje met het versje tevoorschijn. Lees het versje voor en laat het briefje de kring rondgaan. De leerlingen kunnen er dus achterkomen van wie de hoed is, door vijf vragen te stellen. Laat hen weten dat ze dus best goed nadenken over welke vragen ze willen stellen. Wat zijn goede vragen? Ga er even op in. Daarna maak je de overgang naar een levend wie-is-het-spel door aan te geven dat de leerlingen aan de hand van hun eigen hoeden die ze meebrachten kunnen ontdekken wat goede vragen zijn om erachter te komen van wie de hoed is.</p> <p>De leerlingen hebben allemaal een hoofddekseel mee (of gebruiken de extra hoeden die jij had voorzien) en worden in vier groepen verdeeld. Twee groepen worden de levende wie-is-het-mannetjes, de andere twee groepen (zorg ervoor dat deze groep niet uit meer dan 4 leden bestaat) moeten raden over welke hoed het gaat. Verloop van het spel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De twee grote groepen zetten hun hoofddekseel op en gaan in een vierkant staan (in rijen, zoals op het echte spelbord); 2. Elke groep kiest een hoed van hun eigen wie-is-het-mannetjes, die verklappen ze niet aan het andere team; 3. Een groep begint met een vraag te stellen (bijvoorbeeld: <i>Is de hoed geel?</i>). Wanneer het antwoord <i>ja</i> is, gaan alle leerlingen van het andere team <u>zonder</u> gele hoed zitten. 4. De andere groep stelt een vraag (bijvoorbeeld: <i>Heeft de hoed een bolle vorm?</i>). Wanneer het antwoord <i>nee</i> is, gaan alle leerlingen van het andere team <u>met</u> een bolle hoed zitten. 5. Het team dat als eerste de juiste hoed raadt, wint. 6. Daarna wisselen de teams, er worden vier andere leerlingen gekozen die de vragen mogen bedenken, zo komt iedereen eens aan de beurt. <p>Het is de bedoeling dat de leerlingen zelf de vragen verzinnen door met vier te overleggen. Als je voelt dat jouw leerlingen extra ondersteuning nodig hebben, kan je ze op weg helpen door een aantal voorbeelden te geven of door samen na te denken over goede vragen.</p>	<p>In groepen</p>	<p>Voorzie extra hoofddekseels voor de leerlingen die er geen bij zich hebben</p>

		Werkvorm	Materiaal
<p>Leseinde (5 min)</p>	<p>Kom terug op de hoed van in het begin van de les. Van wie is die hoed nu? Laat de leerlingen in groepjes van 4 of 5 even nadenken en vraag hen om 1 goede vraag te formuleren om aan de hoed te stellen. Beantwoord als leerkracht die vragen. Daarna zet één leerling van elke groep de hoed op en beeldt iemand uit waarvan de groep denkt dat hij/zij de eigenaar is van de hoed.</p> <p>De hele klas beslist daarna samen van wie de hoed is.</p> <p><i>Suggestie vervolgactiviteit 1: na de muzoles kan je de leerlingen samen een korte brief of een e-mail laten schrijven naar de eigenaar van de hoed om te laten weten dat zijn/haar hoed terecht is.</i></p> <p><i>Suggestie vervolgactiviteit 2: de leerlingen maken zelf een hoed van papier maché.</i></p> <p><i>Suggestie boekjes die gelinkt kunnen worden aan deze les:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Juffrouw Tureluur – Lotte Weijers (Clavis)</i> • <i>Een niet zo hippe hoed – Emily Gravett (Clavis)</i> • <i>Ik wil mijn hoed terug – Jon Klassen (Gottmer)</i> 	<p>In groepjes Klassikaal</p>	<p>Hoed</p>